

Od arhivâ Centra za izučavanje helenskog folklora Atinske akademije do osnivanja tematskog i edukativnog muzeja: slučaj Evropskog muzeja akrijske kulture¹ (Muzej Akrijaca Evrope) na Kritu (Grčka)

Evropski muzej akrijske kulture (Muzej Akrijaca Evrope) smešten je u regiji Hanija na Kritu. Osnovan od strane i pod rukovodstvom Centra za izučavanje helenskog folklora Atinske akademije, muzej je konkretan, živi dokaz važnosti uloge arhivâ u razvoju obrazovanja i kulture. Bogatstvo arhivâ i zbirke pomenutog centra pružilo je najveći podstrek osnivanju muzeja koji se bavi temom nematerijalnog kulturnog nasleđa, kao što su legende o junacima koje svedoče postojanju zajedničke akrijske tradicije širom Evrope. Arhive su redovno bile obogaćivane putem etnografskog istraživanja koje su istraživači Centra vršili na licu mesta, a koje se ticalo legendi, tradicija, pesama i mitova vezanih za novogrčku usmenu tradiciju stvorenu da opeva junaka Digenisa Akrijca (*Digenes Akritas*). Postavka muzeja predstavlja različite aspekte akrijske tradicije. Uz priču o Digenisu Akrijcu muzej se bavi legendama o drugim evropskim junacima, kao što su vizantijski vojskovođa Velizar, Kraljević Marko, Tristan i Izolda, El Sid (Sid Osvajač), Karlo Veliki (Šarlmanj), Kralj Artur i drugi, i njihovim prisustvom u evropskoj kulturi. Pored stalne postavke muzeja, materijal iz arhivâ pomenutog Centra koristi se u svrhu obrazovnih programa koje muzej organizuje za učenike i širu populaciju. Cilj pomenutog projekta je da pokaže kako se muzejska zbirka može iskoristiti u svrhe promocije različitih aspekata nematerijalnog nasleđa, aspekata koji su u stalnom razvoju sve do našega doba i koji često bivaju zapostavljeni ili pogrešno predstavljeni, naročito u kontekstu zvaničnih obrazovnih normi, sa namerom da postanu dostupniji širem krugu zainteresovanih.

□ Evropska akrijska tradicija bavi se očuvanjem narodnih legendi vezanih za živote hrabrih ratnika i čuvara granica različitih država srednjovekovne Evrope, čije su pogranične oblasti često menjale gospodare i bile svedoci ratovanja. U srednjovekovno doba, ratnici koji su živeli i borili se u takvoj pograničnoj oblasti (na grčkom „akra“) bili su posebni, u smislu da su se kretali na konjima i gradili sopstveni identitet ugledajući se na epske junake.

Louisa Karapidaki

Hellenic Folklore Research Centre of the Academy of Athens

From the Archives of the Hellenic Folklore Research Centre of the Academy of Athens to the Creation of a Thematic and Educational Museum: The Case of the European Museum of Acritic Culture (Museum of the Acritans of Europe) in Crete (Greece)

The European Museum of Acritic Culture (Museum of the Acritans of Europe) is situated in the region of Chania in Crete. Created and supervised by the Hellenic Folklore Research Centre of the Academy of Athens, the museum is actual, living proof of the importance of the role of archives in the advancement of education and culture. The wealth of the archives and the collections of the HFRC provided the main incentive for the creation of a museum tackling a topic pertaining to intangible cultural heritage, such as the heroic legends that attest to the existence of a common acritic tradition throughout Europe. The archives were continuously enriched through the in situ ethnographic research of the researchers of the Centre on the legends, the traditions, the songs and myths from the neo-Greek oral tradition surrounding the hero Digenes Akritas. The museum exhibition presents the various aspects of this acritic tradition. Along with the story of Digenes Akritas, the museum examines the legends of other European heroes, such as those of the Byzantine general Belisarius, of Krali Marko, of Tristan and Isolde, El Cid, Charles the Great (Charlemagne), King Arthur, etc. and their dispersion in the European culture. In addition to the museum's permanent exhibition the material from the Centre's archives has been used in educational programs organized by the museum for school children, as well as for the general public. The purpose of this project is to demonstrate how a museum collection can be used to promote various aspects of intangible heritage, which have been evolving constantly up to the present day and are often neglected or misinterpreted particularly by formal educational norms, in order to make them palpable to greater audiences.